

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1KO/15/2018
Identifikačné číslo spisu: 7015201107
Dátum vydania rozhodnutia: 21. augusta 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Janka Cisárová
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7015201107.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v kompetenčnom senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Cisárovej (sudca spravodajca) a sudcov JUDr. Ivana Machyniaka, JUDr. Edity Bakošovej, JUDr. Jany Hatalovej, PhD., JUDr. Zuzany Ďurišovej, JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a JUDr. Aleny Priellovej vo veci žalobkyne Z. F. J., bývajúcej v X., trieda Y. XX, proti žalovanému Slovak Telekom, a.s., so sídlom v Košiciach, Poštová 1/8, IČO: 35 763 469, o vyplácanie renty vo výške 1 860 €, ktorá sa viedla na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 13 C 384/2011, v spore o právomoc medzi Sociálnou poisťovňou a Okresným súdom Košice I, takto

rozhodol:

Prejednanie a rozhodnutie veci patrí do p r á v o m o c i s ú d u.

Odôvodnenie

1. Sociálna poisťovňa návrhom, ktorý bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky doručený 30. apríla 2018 navrhla rozhodnúť o zápornom kompetenčnom konflikte v právnej veci o vyplácanie doživotnej renty pre poškodenia zdravia Ing. F. J..
2. V podstatnom argumentovala, že z návrhu a pripojeného administratívneho spisu vyplýva, že žalobkyňa bola stranou civilného sporového konania vedeného na Okresnom súde Košice I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 13 C 384/2011 v ktorom sa domáhala proti žalovanému vyplácania doživotnej renty. Okresný súd uznesením z 28. marca 2013 č.k. 13 C 384/2011-112 v spojení z uznesením Krajského súdu v Košiciach z 30. septembra 2014 konanie zastavil a vec postúpil na ďalšie konanie a rozhodnutie Sociálnej poisťovni, pobočka Košice. Sociálna poisťovňa, ústredie, ako vecne príslušná organizačná zložka, vydala 19. júna 2015 rozhodnutie č. 21337-8/2015-BA., ktorým žalobkyni nepriznala nárok na úrazovú rentu s odôvodnením, že žalobkyni choroba z povolania nebola zákonným spôsobom preukázaná a teda nie je poškodenou na účely poskytovania úrazových dávok podľa § 83 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov. O opravnom prostriedku, ktorým žalobkyňa napadla uvedené rozhodnutie, rozhodoval Krajský súd v Košiciach, ktorý rozsudkom zo 16. októbra 2015 č.k. 1 Sp 46/2015-15 rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie z 19. júna 2015 č. 21337-8/2015-BA potvrdil. Aj toto rozhodnutie žalobkyňa napadla odvolaním. O

odvolaní rozhodoval Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý rozsudkom z 13. decembra 2017 zmenil rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 1 Sp 46/2015-15 zo 16. októbra 2015 tak, že rozhodnutie Sociálnej poisťovne z 19. júna 2015 č. 21337-8/2015-BA zrušil a vec vrátil Sociálnej poisťovni na ďalšie konanie.

3. Ako rozhodujúce skutočnosti v návrhu uviedla, že žalobkyňa nežiada o úrazovú rentu podľa § 88 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ale žiada náhradu škody z dôvodu zanedbania bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podľa § 192 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce; prejednanie a rozhodnutie tejto otázky do jej právomoci nepatrí. Uvedené žalobkyňa tvrdí počas celého konania a potvrdila to aj v oznámení z 12. marca 2018. V danom prípade jedná sa o spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom. Spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom, ktorým sa rieši všeobecná zodpovednosť podľa § 192 Zákonníka práce, je pracovnoprávnym sporom a tieto spory prejednávajú a rozhodujú súdy (§ 3 C.s.p. v spojení s § 23 písm. h/ C.s.p.). Vzhľadom k uvedenému navrhla, aby v tejto právnej veci bola podľa § 11 ods.1 C.s.p. určená právomoc Okresného súdu Košice II konať a rozhodnúť.

4. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súd príslušný na rozhodnutie o právomoci podľa § 11 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“) po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že rozhodovanie o uplatnenom nároku nepatrí do právomoci Sociálnej poisťovne.

5. V prejednávanom prípade je predmetom konania odškodnenie žalobkyne vo forme „renty“ za poškodenia zdravia, ktoré utrpela v dôsledku pitia kontaminovanej vody z vodovodu na pracovisku žalovaného. V žalobe žalobkyňa tvrdí, že prítomnosť ťažkých kovov vážne poškodila jej zdravie lebo vodu z vodovodu požívala denne, minimálne cca dva litre počas dvoch rokov (r.2007 -2009) a upozornenie, že voda nespĺňa požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu zamestnávateľ vykonal až 17. mája 2010. Žaloba na uspokojenie tohto nároku bola podaná na Okresný súd Košice I dňa 30. decembra 2011.

6. Súdy v danom prípade dospeli k záveru, že im nepatrí právomoc rozhodovať o uplatnenom nároku, konanie z toho dôvodu bolo zastavené a vec bola postúpená na ďalšie konanie a rozhodnutie Sociálnej poisťovni, pobočka Košice.

7. Sociálna poisťovňa, ústredie, do ktorej pôsobnosti patrí rozhodovanie o úrazovej rente, so záverom súdov o nedostatku právomoci nesúhlasí. Uviedla, že žalobkyňa nežiada o úrazovú rentu podľa § 88 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov; predmetom konania je náhradou škody z dôvodu zanedbania bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podľa § 192 zákona č. 311/2001 Z.z. Uvedené potvrdila žalobkyňa naposledy aj v oznámení zo 14. marca 2018.

8. Podľa § 11 C.s.p. spory o právomoc medzi súdmi a inými orgánmi rozhoduje kompetenčný senát najvyššieho súdu podľa tohto zákona. Rozhodnutím kompetenčného senátu sú súdy a orgány verejnej moci viazané.

9. Pre posúdenie, do právomoci ktorého orgánu patrí rozhodnúť o určitej veci, je rozhodujúce predovšetkým porovnanie z ktorého právneho vzťahu žalobkyňa vyvodzuje uplatnený nárok.

10. Podľa § 3 C.s.p. súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

11. Citované ustanovenie § 3 C.s.p. určuje právomoc súdov v civilnom sporovom konaní., t.j. právomoc občianskoprávných súdov. V zmysle tohto ustanovenia právomoc predstavuje zákonom stanovený okruh záležitostí vyplývajúcich z právnych vzťahov, teda sumár právnych záležitostí súkromnoprávneho charakteru (iného charakteru, len keď to zákon výslovne pripúšťa). Pri skúmaní takto určenej právomoci rozhoduje vždy obsah právneho vzťahu, t.j. práva a povinnosti, a nie iba jeho úprava konkrétnym právnym odvetvím hmotného práva.

12. Podľa § 14 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov spory medzi zamestnancom a zamestnávateľom o nároky z pracovnoprávných vzťahov prejednávajú a rozhodujú sudy.

13. Dňom 1. januára 2004 nadobudol účinnosť zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len zákon č. 461/2003 Z.z.), ktorý zrušil dovtedy platnú právnu úpravu zákonného poistenia zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze alebo chorobe z povolania, t.j. zákon č. 274/1994 Z.z., podľa ktorého (§ 44a ods. 2 a § 44b ods. 2) mal zamestnávateľ právo, aby pri vzniku poistnej udalosti Sociálna poisťovňa za neho hradila preukázané nároky na náhradu škody na zdraví spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania alebo aby mu uhradila ním nahradenú škodu. Zákonom č. 461/2003 Z.z. zákonné poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania bolo nahradené úrazovým poistením. Nárok na náhradu na straty na zárobku v zmysle § 198 ods.1 písm. a/ až c// a § 199 až § 213 zákona č. 311/2001 Z.z. (Zákonník práce) v znení do 31. decembra 2003, vyplývajúci z pracovnoprávnej zodpovednosti zamestnávateľa za škody pri pracovných úrazoch, sa od 1. januára 2004 zmenil na nárok z právneho vzťahu úrazového poistenia, teda na nárok na úrazovú dávku (rentu). V zmysle § 172 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. v konaní vo veciach sociálneho poistenia, rozhoduje o právach a povinnostiach účastníkov právnych vzťahov tohto poistenia Sociálna poisťovňa.

14. Žalobkyňa - so zreteľom na skutkové vymedzenie predmetu konania - si uplatňuje nárok, ktorý vyplýva z pracovnoprávneho vzťahu. Konanie týka sa individuálneho pracovnoprávneho sporu, ktorý prejednávajú a rozhodujú sudy (§ 3 C.s.p.) Sama žalobkyňa v priebehu konania niekoľkokrát zdôraznila, že choroba z povolania u nej nebola zistená a nemôže byť preto ani poškodenou na účely poskytovania úrazovej renty. Zotrvávala na tom, že chce žalovať zodpovedného zamestnávateľa, nie Sociálnu poisťovňu a že podávala žalobu o náhradu škody. Iba na základe petitu žaloby, najmä keď existujúci rozpor medzi skutkovým tvrdením a petitom nebol doposiaľ odstránený, nie je možné usudzovať že žalobkyňou uplatnený nárok týka sa právneho vzťahu úrazového poistenia podľa zákona č. 461/2003 Z.z. Dôvodná bola preto námietka Sociálnej poisťovne o nedostatku právomoci.

15. So zreteľom na uvedené Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia s tým, že sudy sú týmto rozhodnutím viazané (§ 11 ods. 1 C.s.p.).

16. Toto uznesenie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 7:0

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

